

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

TrønderEnergi AS
Postboks 9483 Sluppen
7496 TRONDHEIM

Vår dato: 18.08.2021
Vår ref.: 202108743-5
Arkiv: 321
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Henrik Hveding

Tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for Bjørset dam i Orklavassdraget i Orkdal kommune

Vi viser til deres søknad av 03.05.2021 om tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for Bjørset dam, inntaksmagasinet til Svorkmo kraftverk.

Om søknaden

NVE har mottatt følgende søknad fra TrønderEnergi kraft AS.

«TrønderEnergi Kraft (TEK) søker som operatør av Kraftverkene i Orkla (KVO) om midlertidig fravik av manøvreringsreglement gitt i Kgl. res 16.6.1978.

Søknaden gjelder:

Underskridelse av LRV i inntaksmagasinet til Svorkmo kraftverk (Bjørsetdammen) i inntil 7 dager perioden 1. – 30. september 2021.

Bakgrunn

Det er planlagt reparasjoner av inntaksrista til Svorkmo kraftverk. Det er planlagt gjennomføring så tidlig som mulig i perioden 1. september – 30. september.

Inntaket er på Bjørset i Meldal kommune. Tiltaket er drøftet med Orkla Fellesforvaltning med tanke på konsekvenser for fisket. De har ingen innvendinger. Det er den beste perioden å gjennomføre tiltaket med tanke på anadrom fisk da arbeidet gjøres etter at laksesesongen er avsluttet og før gyteperioden.

Arbeidene som skal utføres gjøres fra flåte. Det søkes derfor om fravik slik at en kan senke vannstanden i inntaksbassenget til kote 128,1. LRV er på kote 129,0 og HRV er på kote 129,5. Magasinivolum er 20 000 m³.

Kartutsnittet nedenfor viser plassering av dam og inntak, og omtrentlig utstrekning av areal som påvirkes av magasinreguleringen.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

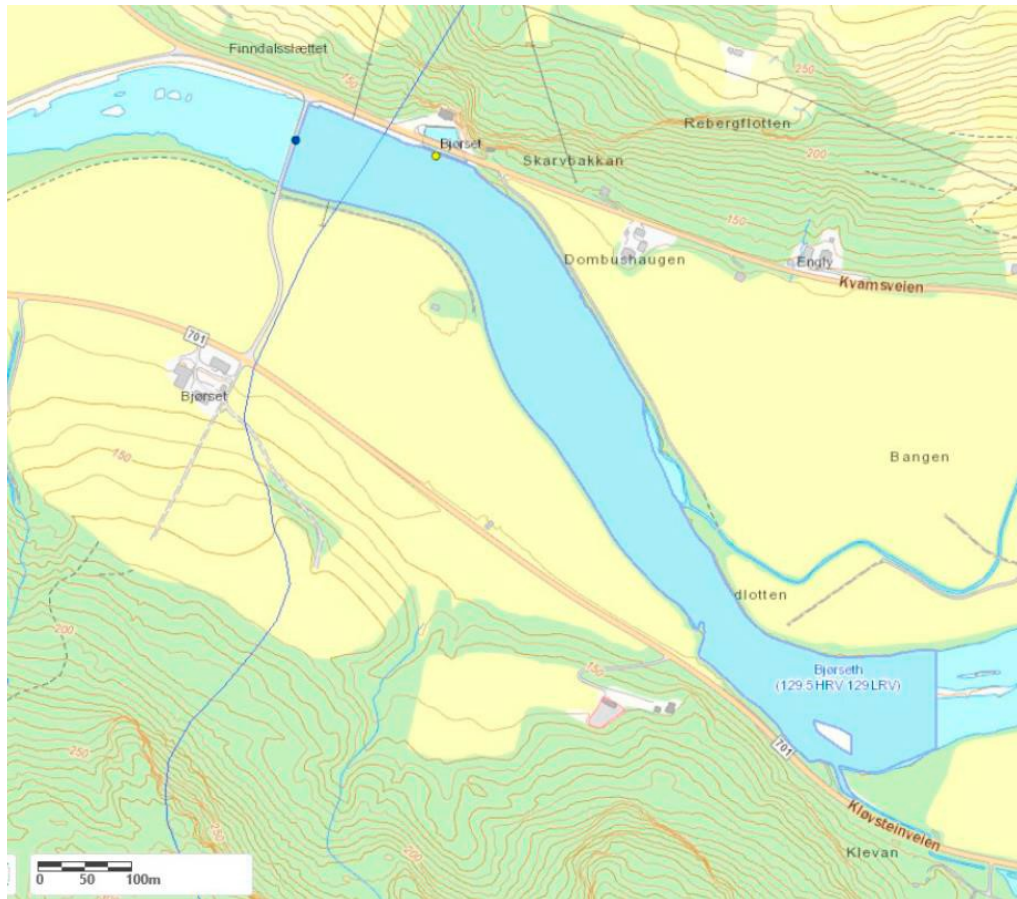
Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Virkninger av tiltaket

Senking av vannstanden skjer ved at vi legger ned alle klapplukene og i tillegg tapper forbi det som går i minstevannføringsluka. Dette vil føre til at vi underskrider LRV. Svorkmo kraftverk vil stå i perioden og all vannføring vil gå i elva forbi Bjørset.

Det er påregnelig at det ligger litt masse oppstrøms lukene som blir spylt ut når lukene åpnes, men ikke særlig mye. Dette skyldes at lukene legges helt ned hver vår i forbindelse med vårflommen. Det er derfor ikke forventet noen særlig utspyling av masser.

Det vil vær en visuell effekt av senkingen, men denne er vurdert til å ha mindre betydning ettersom det er kortvarig og over et begrenset område i selve bassenget. Siden laksesesongen er over er det ingen spesielle rekreasjons eller friluftsinnteresser i perioden. Vi forventer ingen konsekvenser for naturmangfoldet i Bjørsetmagasinet. Nedtapping vil skje kontrollert.

Vannføringa i elva fra Bjørset og nedover vil i perioden vær større enn normalt da alt vann slippes forbi inntaket. Normal vannføring er 10 m³/s og senere 4 m³/s iht. vilkår i manøvreringsreglementet. Det er vår vurdering etter drøfting med Orkla fellesforvaltning at dette ikke har noen negative konsekvenser for gytesesongen.»

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har vært i kontakt med lokale myndigheter for å få deres syn på saken, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette. NVE har ikke mottatt høringssvar fra Orkland kommune, men har fått uttalelse fra Trøndelag fylkeskommune og Statsforvalteren i Trøndelag.

Statsforvalteren i Trøndelag uttaler i brev av 30.07.2021:

«Omsøkte senking av vannstand er kortvarig, og gjelder et begrenset område i selve bassenget. Tiltaket er drøftet med Orkla Fellesforvaltning, og tidspunktet for gjennomføring mht. anadrom fisk anses gunstig, da laksefiskesesongen er avsluttet og gyteperioden ikke har startet. Vi forutsetter at arbeidet ikke medfører vesentlig forurensing eller tilslamming av gyteområder nedstrøms, og at tiltaket gjennomføres tidligst mulig i omsøkt tidsperiode. Statsforvalteren har ut over dette ingen merknader til søknaden.»

Trøndelag fylkeskommune uttaler i brev av 29.06.2021:

«Vi viser til deres oversendelse datert 27.05.2021

Det søkes dispensasjon for å tillate å senke Bjørsetdammen under LRV i forbindelse med vedlikehold av inntaksristen til Svorkmo kraftverk. Det søkes om å senke vannstanden i inntil 7 dager i perioden 1- til 30. september. LRV er på kote 129 og det søkes om å senke vannstanden til kote 128,1.

Vi minner om at vannforskriften er hjemla i vannressursloven. Fylkeskommunen forutsetter at forskriften legges til grunn i vurdering av saken. Søknaden er oversendt til NTNU vitenskapsmuseet for uttalelse for kulturminner under vann.»

NVEs vurdering

TrønderEnergi kraft AS (TEK) søker om å fravike fra LRV på kote 129 i Bjørsetmagasinet, bestemt i manøvreringsreglementet fastsatt ved Kgl. res. 16.6.1978. HRV for Bjørsetmagasinet er på kote 129,5. TEK ønsker å senke vannstanden i Bjørsetmagasinet til kote 128,1 for å utføre vedlikehold på inntaksristen. Vannstanden må ned til omsøkt kote for å kunne anvende flåte i reparasjonsarbeidet på dammen.

NVE kan gi tillatelse til fravik fra manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet.

TEK opplyser i søknaden at tiltaket er drøftet med Orkla fellesforvaltning, som ikke hadde noen innvendinger mot tiltaket med tanke på konsekvenser for fisket.

Trøndelag fylkeskommune minner i sin høringsuttalelse om at vannforskriften er hjemlet i vannressursloven og at de forutsetter at vannforskriften legges til grunn i vurderingen av saken. Fylkeskommunen har også oversendt søknaden til NTNU vitenskapsmuseet for uttalelse om kulturminner under vann. NVE har ikke mottatt uttalelse fra NTNU vitenskapsmuseet.

Statsforvalteren i Trøndelag forutsetter at arbeidet ikke medfører vesentlig forurensing eller tilslamming av gyteområder nedstrøm, og at tiltaket gjennomføres tidligst mulig i omsøkt periode. Utover dette hadde ikke Statsforvalteren noen merknader til søknaden.

Tiltaket er planlagt gjennomført så tidlig som mulig i perioden 1. september – 30. september. Søker mener dette er den beste tiden på året å gjennomføre tiltaket med tanke på anadrom fisk, da dette vil være etter laksesesongen og før gyteperioden. Perioden med vannstand under LRV vil ifølge søker vare i inntil 7 dager.

Under nedtappingen av Bjørsetmagasinet vil klapplukene legges ned og alt vann vil slippes forbi. Dette vil også være tilfellet under arbeidet med inntaksristen. NVE kan ikke se at en gjennomføring av tiltaket i denne perioden vil medføre særlig ulempe for vassdraget nedstrøms. Etter arbeidene er ferdige skal magasinet så raskt som mulig fylles opp til LRV samtidig som kravet til slipp av minstevannføring

oppfylles. NVE mener det er viktig at magasinet senkes sakte slik at fisk i magasinet ikke strander og at vannføringssendringene nedstrøms ikke blir for brå. NVE deler bekymringen til Statsforvalteren for tilslamming av gyteområder nedstrøms magasinet. Søker opplyser at det forventes å være lite masser ovenfor dammen som kan skylles ut når dammen tappes ned på grunn av at lukene legges helt ned under vårflommen. Det er NVEs vurdering at de masser som eventuelt har samlet seg siden vårflommen ikke vil være tilstrekkelig til å forårsake skade som følge av tilslamming.

NVE har vurdert saken opp mot vannforskriften og mener at tiltakets begrensede omfang og korte varighet ikke vil føre til noen varig forringelse av miljøtilstanden utover det som allerede er tilfellet som følge av eksisterende regulering.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og at en senking av Bjørsetmagasinet på gitte vilkår over en begrenset periode ikke vil påvirke biologiske verdier vesentlig. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Ved å ta slike hensyn kan ikke NVE se at senkingen av vannstanden i Bjørsetmagasinet til under LRV i forbindelse med reparasjon av dammen er til skade for noen kjente allmenne interesser.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at TrønderEnergi kraft AS kan senke vannstanden i Bjørsetdammen til kote 128,1 over en periode på inntil 7 dager innen perioden 1. september-30. september.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Kravet til minstevannføring på utbyggingsstrekningen skal overholdes i alle periodene.
- Alle vannføringssendringer skal skje med myke overganger.
- Det skal føres protokoll over vannstanden i magasinet i det tidsrommet vannstanden er under LRV.
- Perioden med vannstand under LRV må gjøres så kort som mulig. Oppfylling til normal vannstand skal skje så raskt som mulig etter at arbeidene er avsluttet.
- TrønderEnergi kraft AS skal informere allmennheten om fraviket gjennom skilting ved tiltaksområdet og på relevante nettsider.
- Instrumentering for registrering av vannstand inntil 0,5 m under LRV skal etableres samtidig med at magasinet likevel er nedtappet, dersom slikt utstyr ikke allerede er etablert. Jf. punkt 4.5 i retningslinjer av 20.06.2016 for registrering av vannstand i reguleringsmagasin.
- Ved overtredelse av de fastsatte bestemmelsene gitt i loven eller i medhold av loven, plikter konsesjonæren etter krav fra NVE å bringe forholdene i lovlig orden. NVE kan fastsette tvangsmulkt ved overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre bestemmelser med hjemmel i lov.
- NVE forutsetter at TrønderEnergi kraft AS har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Med hilsen

Inga Katrine Johansen Nordberg
direktør

Brit Torill Haugen
fungerende seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

ORKLAND KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Trøndelag fylkeskommune

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs e-postadresse er: nve@nve.no . NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: Skrive hvilket vedtak du klager på. Skrive hvilket resultat du ønsker. Opplyse om du klager innenfor fristen. Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.